

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ГОСПОДАРСЬКОГО
СУДОЧИНСТВА**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА**

**Навчально-науковий
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ
О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО**

**КАФЕДРА
ПРАВА, ФІЛОСОФІЇ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ**

Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітньо-професійна програма	Право
Кількість кредитів	3
Рік підготовки, семестр	4 рік, VIII семестр
Компонент освітньо-професійної програми	Вибірковий компонент
Дні занять	згідно з розкладом
Мова викладання	Українська
Консультації	щосереди 12.00-13.00 (210 кабінет, з можливістю дистанційної роботи на платформах ZOOM та Google-class).
Викладач	Кандидат юридичних наук, доцент Єфремова Олена Петрівна
Контакти	Е-mail: yefremova111999@gmail.com м.т.0938000039

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний курс «Актуальні проблеми господарського судочинства» розрахований на студентів закладів вищої освіти правових спеціальностей з урахуванням наявності у них базового рівня знань (середньої освіти), які навчаються за освітньо-професійними програмами підготовки бакалавра. Він побудований відповідно до вимог Європейської Кредитно-Трансферної системи (ECTS).

Предмет дисципліни «Актуальні проблеми господарського судочинства» є суспільні відносини стосовно актуальності господарських та інших спорів, які розглядають господарські суди в межах установленої для них підвідомчості та підсудності.

Мета курсу викладання навчальної дисципліни «Актуальні проблеми господарського судочинства» є формування здатності студентів виявляти проблеми господарського судочинства і пропонувати шляхи їх подолання; набуття і розвиток спеціальних практичних навиків і вмінь у сфері господарського судочинства

Після завершення вивчення дисципліни «Актуальні проблеми господарського судочинства» отримані студентом знання, вміння та навички допомагають слухачам поглибити свої знання з найбільш важливих теоретичних положень курсу, краще засвоїти якісні зміни та оновлення, що відбуваються на сучасному етапі; прищеплюють слухачам комплекс практичних знань і навичок, необхідних для формування в них високої професійної майстерності; глибше вивчити останні зміни та доповнення, внесені в чинне законодавство, виробити у студентів вміння правильно застосовувати його норми до конкретних правових ситуацій.

Програма навчальної дисципліни складається з 3-х кредитних модулів:

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст першого модулю включає:

Тема 1: Проблеми предмету, методу, системи, принципів та джерел господарського судочинства.

Тема 2: Проблематика підвідомчості та підсудності справ господарським судам.

Тема 3: Проблеми доказів і доказування в господарському у процесі

Тема 4: Проблемні питання судових витрат та судових штрафів

Тема 5: Питання процесуальних строків

Тема 6: Проблеми виначення позову.

Зміст другого модулю включає:

Тема 7: Питання порушення справи в судовому процесі

Тема 8: Проблематика підготовки справи до судового розгляду

Тема 9: Актуальні питання судового розгляду в господарському суді першої інстанції

Тема 10: Проблематика розгляду справ про банкрутство.

Тема 11: Питання розгляду справ про встановлення фактів, які мають юридичне значення

Зміст третього модулю включає:

Тема 12: Проблеми провадження у справах з участю іноземних підприємств та організацій

Тема 13: Питання провадження в суді апеляційної інстанції

Тема 14: Актуальність повадження в суді касаційної інстанції

Тема 15: Необхідність імплементації законодавства ЄС у сфері господарського судочинства України

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ І РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шифр згідно ОПП	Компетентності
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення аналізу та синтезу.
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово
ЗК6	Навички використання комунікаційних технологій.
ЗК9	Здатність працювати в команді.
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК13.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
СК1.	Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
СК2.	Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.
СК3.	Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
СК 4	Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.
СК 6	Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.
СК-7	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК 8	Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
СК 11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК 12	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
СК 13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
СК 15	Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.
СК 16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
СК 22.	Здатність кваліфікувати адміністративні правопорушення та відмежовувати їх від інших протиправних дій.
СК 23.	Здатність вирішувати практичні ситуації в ході притягнення винуватих осіб до адміністративної відповідальності.
СК 25.	Вміння аналізувати нормативні акти, якими визначається компетенція органів державної влади і управління.

*вказуються лише для обов'язкових компонент освітньої програми

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва теми	Всього годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1.					
1	Проблеми предмету, методу, системи, принципів та джерел господарського судочинства.	5	1	1	3
2	Проблематика підвідомчості та підсудності справ господарським судам.	5	1	1	3
3	Проблеми доказів і доказування в господарськом у процесі	5	1	1	3
4	Проблемні питання судових витрат та судових штрафів	5	1	1	3
5	Питання процесуальних строків	5	1	1	3
6	Проблеми виначення позову.	5	1	1	3
	Всього за 1	30	6	6	18
2					
7	Питання порушення справи в судовому процесі.	6	2	1	3
8	Проблематика підготовки справи до судового розгляду	5	1	1	3
9	Актуальні питання судового розгляду в господарському суді першої інстанції	5	1	1	3
10	Проблематика розгляду справ про банкрутство.	7	2	2	3
11	Питання розгляд справ про встановлення фактів, які мають юридичне значення	5	2	1	2
	Всього за 2	28	8	6	14
3					
12	Проблеми провадження у справах з участю іноземних підприємств та організацій	8	2	2	4

13	Питання провадження в суді апеляційної інстанції	8	2	2	4
14	Актуальність повадження в суді касаційної інстанції	8	2	2	4
15	Необхідність імплементації законодавства ЄС у сфері господарського судочинства України	8	2	2	4
Всього за 3		32	8	8	16
Разом за курс		90	22	20	48

Тематика практичних занять.

Тема 1: Проблеми предмету, методу, системи, принципів та джерел господарського судочинства.

1. Предмет і метод господарського процесуального права
2. Принципи господарського процесуального права
3. Система господарського процесуального права

Тема 2: Проблематика підвідомчості та підсудності справ господарським судам.

1. Визначення підвідомчості
2. Численна підвідомчість
3. Види підвідомчості адміністративних справ
4. Територіальна підсудність
5. Виключна підсудність.

Тема 3: Проблеми доказів і доказування в господарському у процесі. Поняття і види доказів

1. Доказування та підстави звільнення від доказування у господарському судочинстві.
2. Оцінка доказів

Тема 4: Проблемні питання судових витрат та судових штрафів. Склад судових витрат.

1. Розподіл судових витрат
2. Судові штрафи

Тема 5: Питання процесуальних строків

1. Порядок встановлення та обчислення процесуальних строків.
2. Закінчення, зупинення, відновлення та продовження процесуальних строків

Тема 6: Проблеми виначення позову.

1. Поняття, підстави та види забезпечення позову
2. Позов не забезпечується
3. Зміст і форма заяви про забезпечення позову
4. Порядок подання заяви про забезпечення позову
5. Розгляд заяви про забезпечення позову
6. Скасування заходів забезпечення позову
7. Судовий збір за подання заяви про забезпечення позову

Тема 7: Питання порушення справи в судовому процесі

1. Прийняття позовної заяви до розгляду.
2. Підготовка справи до розгляду.

Тема 8: Проблематика підготовки справи до судового розгляду. Задача підготовки справи і її значення

1. Уточнення обставин, що мають значення для правильного і своєчасного вирішення всіх спірних питань для розгляду справи
2. Виявлення всіх зацікавлених у вирішенні спору осіб і рішення питання про залучення або допущення їх у тій або іншій ролі до участі в процесі.

Тема 9: Актуальні питання судового розгляду в господарському суді першої інстанції.
Порядок розгляду справи.

1. Відкладення розгляду справи. Зупинення провадження у справі.
2. Закінчення розгляду справи без винесення рішення.

Тема 10: Проблематика розгляду справ про банкрутство.

1. Підвідомчість, підсудність, підстави для відкриття провадження (проваджень) у справі про банкрутство
2. Заява про порушення справи про банкрутство
3. Прийняття заяви про порушення справи про банкрутство
4. Відзив боржника
5. Відмова у прийнятті заяви про порушення справи про банкрутство
6. Повернення, відкликання заяви про порушення справи про банкрутство
7. Відкриття провадження (проваджень) у справі про банкрутство

Тема 11: Питання розгляду справ про встановлення фактів, які мають юридичне значення
Загальне поняття та значення окремого провадження.

1. Відмінність між позовним та окремим провадженням. Специфіка захисту прав громадян не пов'язана із їх порушенням.
2. Додаткові умови підвідомчості та підсудності категорії справ, які відносяться до окремого провадження.
3. Відсутність спору про право цивільне. Особливості визначення суб'єктного складу.

Тема 12: Проблеми провадження у справах з участю іноземних підприємств та організацій
Підсудність судам справ за участю іноземних суб'єктів господарювання.

1. Законодавство, яке застосовується у вирішенні спорів за участю іноземних суб'єктів господарювання.
2. Виконання судових доручень

Тема 13: Питання провадження в суді апеляційної інстанції
Апеляційне оскарження

1. Розгляд апеляційної скарги.
2. Повноваження апеляційної інстанції.

Тема 14: Актуальність повадження в суді касаційної інстанції

1. Касаційне оскарження.
2. Повноваження касаційної інстанції

Тема 15: Необхідність імплементації законодавства ЄС у сфері господарського судочинства
України

1. Проблеми господарського процесу в Україні.
2. Господарський процес України та законодавство ЄС.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення:

1. Актуальні проблеми господарського судочинства. Робоча програма для студентів спеціальності 081 Право, за освітнім рівнем Право.
2. Актуальні проблеми господарського судочинства. Методичні рекомендації до семінарських занять для студентів спеціальності 081 Право, за освітнім рівнем - Право.
3. Актуальні проблеми господарського судочинства. Методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів спеціальності 081 Право, за освітнім рівнем - Право.

Основна література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року// Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.
2. Господарський процесуальний кодекс України від 6 липня 1991 року// Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №6. – Ст. 56.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року// Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №18 –22. – Ст. 144.

4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року// Відомості Верховної Ради України. – 2003. – NoNo 40 – 44. – Ст. 356.
5. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 7 липня 2010 року// Відомості Верховної Ради України. – 2010. – NoNo 41 – 45. – Ст. 529.
6. Про Вищу раду юстиції: Закон України від 15 січня 1998 року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – No 25. – Ст. 146.
7. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22 грудня 2005 року // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – No 15. – Ст. 128.
8. Про судовий збір: Закон України від 8 липня 2011 року // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – No 14. – Ст. 87.
9. Про інформацію : Закон України 2 жовтня 1992 року// Відомості Верховної Ради України. – 1992. – No 48. – Ст. 650.
10. Про звернення громадян: Закон України 2 жовтня 1992 року// Відомості Верховної Ради України. – 1992. – No 47. – Ст. 256.
11. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року// Відомості Верховної Ради України. – 2011. – No 32. – Ст. 314.
12. Про захист персональних даних: Закон України від 1 червня 2010 року// Відомості Верховної Ради України. – 2010. – No 34. – Ст. 481.
13. Про державну службу: Закон України від 17 листопада 2011 року// Відомості Верховної Ради України. – 2012. – No 26. – Ст. 273.
14. Про засади запобігання і протидії корупції: Закон України від 7 квітня 2011 року // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – No 40. – Ст. 404.
15. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14 травня 1992 року// Відомості Верховної Ради України. – 1992. – No 31. – Ст. 404.
16. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 року// Відомості Верховної Ради України. – 1994. – No 25. – Ст. 198.
17. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року// Відомості Верховної Ради України. – 1994. – No 28. – Ст. 232.
18. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 року// Відомості Верховної Ради України. – 1991. – No 29. – Ст. 377. 333
19. Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин: Закон України від 15 травня 2003 року// Відомості Верховної Ради України. – 2003. – No 30. – Ст. 259.
20. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15 травня 2003 року// Відомості Верховної Ради України. – 2003. – No 31– 32. – Ст. 263.
21. Про здійснення державних закупівель: Закон України від 10 квітня 2004 року// Відомості Верховної Ради України. – 2014. – No 24. – Ст. 883.

Додаткова

1. Актуальні проблеми господарського законодавства. [монографія]. / Гаєвець М.В., Горіславська І. В., Канарик Ю. С., Панькова Ю. С., Поліно Н. А., Світличний О.П., Черкашин Д. К. К.: – «ЦП» КОМПРИНТ», 2015. – 678 с.
2. Балюк І. А. Господарське процесуальне право: Навч. посібник.: КНЕУ, 2018. – 224 с.
3. Беяневич В. Е. Науково-практичний коментар господарського процесуального кодексу України. Станом на 1 грудня 2010 р. / За ред. Притики Ю. Д. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 608 с.
4. Васильєв С. В. Господарський процес України: підручник. – К.: ЭСПАДА, 2015. – 288 с.
5. Губарев С. В. Наслідки затвердження мирової угоди господарським судом // Право України: пошук оптимальних моделей правового регулювання: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (19 жовтня 2018 р.) - Л., - 2018. - С. 55- 59.
6. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О. І. Харитонові. – К.: Істина, 2018. – 360 с.

7. Господарські суди в Україні: історичний нарис, портрети, події: Наук.- попул. вид. / Д. М. Притика, А. Й. Осетинський. К.: Ін Юре, 2016. 464 с.
8. Курило В.І., Світличний О.П. Господарське законодавство: [навчальний посібник] / Курило В.І., Світличний О.П. – К.: ІРІДУМ, 2019. – 360 с.
9. Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Господарський процес» для студентів денної та заочної форми навчання юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: Навчальне видання/О. П. Світличний. – Київ: «ЦП»КОМПРИНТ», 2016. – 50 с.
10. Несинова С.В., Воронко В.С., Чебікіна Т. Господарське право України. Навч. посіб./За заг. ред. С.В. Несиної. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 564 с.
11. Окремі види господарської діяльності: правові аспекти. [монографія]. / Гаєвець М.В., Горіславська І. В., Панькова Л.О./ За заг. ред. В.І. Курила. – Київ: «ЦП»КОМПРИНТ», 2015. – 508 с.

Інформаційні ресурси

1. Цивільний кодекс України <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435>
2. Коментар до цивільного кодексу України <http://legalexpert.in.ua/komkodeks/gk>

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього менеджменту, економіки, права тощо;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконати індивідуальне завдання
- самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.

Політика щодо дефлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW->

[03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view](#)). У процесі навчання та при підготовці проєктної заявки забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

Розподіл балів

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Робота на практичному занятті	15	4	до 52
Індивідуальне завдання (презентації)	2	5	до 10
Самостійна робота: вирішення практичних ситуацій; складання процесуальних документів; науковий проєкт ¹	1	13	до 13
Усього			до 75
Залік:		25	до 25
Разом:			до 100

---

¹ Самостійна робота є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не виконав самостійну роботу до екзамену не допускається.